

EU hjælper 3 truede arter

Tryggelev Nor er blandt de 254 EF-habitatområder, der er udpeget i Danmark for at beskytte og bevare bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, som er af betydning i EU. I Tryggelev Nor er det specielt rørhøg, rørdrum og plettet rørvagtel, man håber, vil nyde godt af forbedrede ynglemuligheder.

Folderen er udgivet med støtte fra:

Udarbejdet af DOF/Fugleværnsfonden
Tegninger: Aksel Hansen
Layout og forsidefoto: Helle Hjorth
1. udgave forår 2005

Støt Fugleværnsfonden på girokonto: 509-4232

DOF/Fugleværnsfonden

Vesterbrogade 138-140, 1620 København V
Tlf. 33 31 44 04 • www.dof.dk • e-mail: fvf@dof.dk
- Vi køber fristeder til Danmarks fugle

Velkommen til Tryggelev Nor

Nørreballe- og Salme Nor Sydlangeland

Tryggelev Nor del af EU's Natura 2000 Netværk

Fuglene og Naturen i Tryggelev Nor er beskyttet af EF's fuglebeskyttelsesdirektiv og habitatsdirektiv, og dermed del af et netværk der omfatter de bedste naturlokaliteter i Europa.

Det betyder at Danmark har et særligt ansvar overfor EU for at passe på Tryggelev Nor. Der er særlig fokus på at Tryggelev Nor er en kystlagune, og at flere sjældne fuglearter findes i området. EU har derfor valgt at støtte naturforbedringen af Tryggelev Nor med ca. 4,6 millioner kroner fra sin LIFE Nature fond. Det udgør 50% af det samlede budget.

Naturgenoprettningens formål

Målet med naturgenoprettningen i Tryggelev Nor er at forbedre natur og miljøtilstanden i kystlagunen Tryggelev Nor og på de omkransende enge. Det er planen at øge vandudskiftningen mellem Marstal bugt og Tryggelev Nor. Herved fjernes nogle af de næringsstoffer der gennem tiden er ophobet i kystlagunen.

Ved at skabe en sø i Nørreballe Nor fjerner man desuden 70 % af den kvælstof der tidligere er strømmet ud i kystlagunen. Samlet set vil dette resultere i et renere Tryggelev Nor.

Det afvandede Nørreballe Nor før naturgenoprettningen.

Natur for pengene

Genskabelsen af Nørreballe Nor giver 70 ha tidligere landbrugsjord tilbage til naturen. Søen vil være et vigtig levested for fuglene, med omkransende røskov og enge. Efter naturgenoprettningen udvides Tryggelev Nor reservatet fra 100-180 ha.

"Hesselbjerg Nors vandmølle 1930". Vindmøllen mellem til højre Nørreballe Nor og til venstre Tryggelev Nor sørgede i sommerhalvåret for at afvande Nørreballe Nor, så det kunne anvendes til græsning. Om vinteren stod derimod så meget vand i noret, at man kunne løbe på skofter der. Først med den seneste pumpe fra 1956, kunne man afvande så effektivt, at noret kunne opdyrkes.

Fugleværnsfonden under Dansk Ornitologisk Forening, som har ejet dele af Tryggelev Nor siden 1976, bliver den nye ejer af området. Herved sikres det at området i fremtiden drives af hensyn til naturen.

Fuglene i fremtiden

Det forventes at sjældne fuglearter som rørdrum, plettet rørvagtel og rørhøg vil blive særligt tilgodeset. De findes allerede i dag i Tryggelev Nor, men genskabelsen af Nørreballe Nor betyder formodentlig at disse arter fremmes. I Nørreballe Nor er der skabt fire øer til fuglene. Her kan de yngle i fred for ræve og andre rovdyr. Det er håbet at en eller flere af øerne vil tiltrække

mågekolonier. Søen formodes at blive yngleplads for mange blishøns, og gråstrubet lappe-dykker forventes at yngle i stort tal. I træktiden vil store gåseflokkede bruge området som rasteplass, særligt grågåsen forventes at optræde i tusindtallige flokke.

Det er i sumpede grønne enge rundt om Tryggelev Nor at bakterier fjerner kvælstof. Samtidig trives fuglene.

Bakterier hjælper fuglene

Restaureringen af Nørreballe Nor er et såkaldt Vandmiljøplan II projekt. Det betyder at projektet er støttet af Fyns Amt og Skov-og Naturstyrelsen med det hovedformål at fjerne kvælstof fra vandmiljøet.

Det er faktisk mikroorganismer som gør arbejdet. Når vandstanden hæves i Nørreballe Nor, ændrer man på iltforholdene i jorden. Der bliver iltfrie forhold. Særlige bakterier trives godt under disse forhold og omdanner næringsstofferne (kvælstofforbindelsen nitrat) til frit kvælstof (N_2), der forsvinder op i luften. Atmosfæren består i forvejen hovedsageligt af N_2 , så det er helt uproblematisk. Det er disse naturlige processer man udnytter til fjerne 70 % (17 t) af den kvælstof der tidligere strømmede ud i Tryggelev Nor.